

PARIS - LONDRES - WASHINGTON - BARCELONA

UNA MATEIXA EMOCIO LIBERAL I HUMANA

OBJECTIUS DE HITLER

POLITICA DE CATALUNYA EN FORA

Hitler acaba d'operar una formidable concentració de poder militar i polític. Roma l'aplauïx amb entusiasme. Tots els països de l'Occident i l'Amèrica estan al món el mot d'ordre de l'aliança de les nacions pacífiques. Dos mons s'enfronten.

La dramàtica evolució del problema del terror aeri fa comprendre a tothom quin d'aquests dos mons d'ideal vivim els republicans i els catalans. Els fets de Terol ja havien posat en clar davant l'opinió mundial que a nostra victòria republicana i catalana sabia ésser liberal. Avui l'actitud que estem adoptant en la qüestió del bombardeig de les poblacions civils acaba de demostrar al món civilitzat que els nostres objectius de guerra són humans, plenament liberals i comprensius, mentre que a l'altra banda entre els nostres diversos són inhumans, antiliberals i creadors de noves violències. La recent declaració del doctor Negrín, que vol salvar de la destrucció els nostres adversaris per la raó que cal a la República una oposició per governar, constitueix una declaració d'objectius de guerra civilitzats. Tota l'evolució del problema del terror aeri, de la qual no ens hem d'apartar, estarà inclosa en aquestes posicions liberals i humanitàries de la República dins de les quals tant hi compta l'esperit català.

Amb tals objectius de guerra la nostra causa s'ennoïbleix encara més i guanya en prestigi a les zones pacifistes liberals polítiques les quals constitueixen la gran massa dels països democràtics de l'Occident i l'Amèrica. Resumim incorporats al front de l'ordre liberal de l'almirall Byrd.

No perdem de vista aquest objectiu de guerra liberal i humanitari i no perdem de vista tampoc que la qüestió més generalitzada dels objectius de guerra peninsulars determinarà aviat una evolució més ràpida i fonda en el drama espanyol.

Hem vist de l'estranger estant amb interès considerable l'aten-

ció que els nostres diaris catalans han posat en el vintè aniversari dels 14 punts de Wilson. A la premsa de Ginebra he llegit en primera plana el telegrama de la Unió Catalana pro S. de N. a la seva central la Unió Internacional d'Associacions per la S. de N. He vist homes influents dins del món pacifista liberal interessar-se molt per aquesta actitud de Catalunya. Potser aviat us en podré donar més notícies.

Els objectius de guerra es van formulant fragmentàriament i encara no es oprim codificar-los com feu Wilson el gener del 1918. El senyor Negrín n'ha expressat amb el seu noble i polític pensament sobre la necessitat de l'oposició un aspecte fonamental. El senyor Santaló a les Corts de Montserrat n'ha expressat un altre aspecte amb el seu polític i liberal pensament del federalisme unificador col·laborant amb la presa d'estat parlamentari de l'Estatut gal·lec.

Al programa de violència Hitler-Mussolini i Franco oposen els nostres objectius de guerra liberals i humans. Com el 1918 aquests germens de pau no podran deixar de prosperar «El gran Partit de la Pau», com diu el nostre President Companys en un memorable missatge al President Roosevelt, l'aliança de les nacions pacífiques com diu Byrd, reben un gran reforç moral amb aquestes declaracions d'objectius de guerra que es fan a casa nostra.

Una mateixa emoció liberal i humana palpita avui a París, a Londres, a Washington, a Barcelona. No ens en podem deixar.

Nicolau M. RUBIO

París, 5 febrer 1938. (Conferència telefònica.)

Es xinesos oposen una resistència formidable

Londres, 5. — De Xang-Hai comuniquen a l'agència Reuter: Els japonesos s'esforcen a apoderar-se d'Ichang. Quatre vaixells de guerra han bombardejat la ciutat i després han desembarcat un destacament d'infanteria de marina. Els xinesos oposen una resistència formidable. Com es recorda la ciutat fou conquistada pels japonesos i reconquistada pels xinesos després d'una lluita aferrissada.

El Govern britànic no reconeix cap bloqueig legal de la costa espanyola

«Enfonsarem tots els submarins que es trobin a la ruta controlada pels vaixells de guerra de les patrulles britàniques»

París, 5. — Es llegeix en el «Daily Mail», edició continental: «El Govern britànic dirigit per una enèrgica protesta a Franco referent al bombardeig del vaixell «Endymion». El Govern britànic no reconeix cap bloqueig legal de la

costa espanyola i no pot tolerar els atacs contra vaixells britànics. A l'interior de les aigües territorials els vaixells de totes les nacions poden ésser detinguts i registrats, però fora del límit de les aigües jurisdiccionals els vaixells seran

ajudats per les unitats de guerra. A conseqüència de l'enfonsament de l'«Endymion», el Govern està decidit a enfonsar tots els submarins que es trobin en la ruta controlada pels vaixells de guerra de les patrulles britàniques.

Aquesta primera setmana de febrer tindrà un abast considerable en la història d'Alemanya

El viatjant Ribbentrop ha arribat a la Wilhelmstrasse...

COMENTARIS, SUPOSICIONS, TEMORS, PROJECTES...

Berlin, 5. — Encara és prematur per a parlar del que ha succeït aquesta setmana. Però ja tots els observadors s'han posat d'acord a afirmar que aquesta primera setmana de febrer del 1938 tindrà un abast

considerable en la història d'Alemanya. Durant aquesta dies hi havia una ombra que circulava per tot Alemanya: l'ombra del 30 de juny. Molta gent esperava estemordida el nou cop que enfonsaria uns quants incondicionals amb la política de Hitler i els extremistes nazis. No ha estat així; però qui sap el que ha passat.

La litxa de KEITEL

Berlin, 5. — El general Wilhelm Keitel, cap del comandament de les forces armades, va néixer el 22 de setembre de l'any 1882. Era fins ara cap de l'Oficina de l'Exèrcit, és a dir, secretari d'Estat del Ministeri de la Guerra. La promoció d'aquí consisteix sobretot en la modificació del títol.

Keitel, que posseïx el títol de major-general, continua en la jerarquia inferior als comandants de les tres armes: el coronel general von Brauchitsch, l'almirall Raeder i el feid-mariscal Goering.

Són uns quants noms més de la vella tradició diplomàtica i militar que desapareixen: Von Neurath, ambaixador a Londres, ambaixador a Roma, representant d'una República amb sentiments moderats; Von Fritsch, tinent de Von Schleicher, l'adversari de la guerra a Espanya, i Von Hase, ambaixador a Roma i ex-consol a Barcelona, per cert, amb Von Papen i el doctor Dietrich. El viatjant Ribbentrop arriba al final d'un viatge sense descans, a la Wilhelmstrasse, i el primer que fa és destituir tots els seus enemics. Veurem el que passa...

El sentiment dominant a Berlín, després de la jornada del 4 de febrer, és d'alleujament. Feia una setmana que les ombres pesaven els ciutadans. Cris Von Blomberg, rumors. No convocació del Reichstag, més rumors. «Destitució de Von Fritsch? Més rumors. El 30 de juny fou massa terrible massa profund perquè hagi desaparegut de la memòria de la gent. Els canvis d'ahir —tenint en compte la setmana de rumors— es trobaren menys brutals del que s'esperava. El bon ciutadà alemany —que com diu el conte Storm— es va convençent que no pot protestar, i no protesta —interrogava el veí amb un altre xic burleta: «No està mal, eh?»

«Punt de partida dels nous canvis? La qüestió econòmica. La realització del Pla dels Quatre Anys imposa sacrificis cada dia més pesats a la població i, a més, que representa a Alemanya l'impic cos constituït que ha guardat l'autonomia real després del 1933, podria fàcilment convertir-se en el centre d'unió de tots els opositors, declarats o ocults. L'Exèrcit havia criticat obertament des dels seus òrgans d'expressió, les innovacions econòmiques, la política religiosa, la persecució antiebreica, la política escolar i adue la política exterior. Havia fatallment d'entrar en conflicte amb el pla econòmic amb tendències totalitàries del nacionalsocialisme. La reorganització de l'Exèrcit, efectuada ahir —primer pas vers un Exèrcit totalitari— polític— representa, no obstant, un compromís. En la impossibilitat d'imposar a l'Exèrcit uns ministres i caps únicament adherits al nacionalsocialisme, Hitler assumeix la direcció immediata de l'Exèrcit, però Goering sembla cridat a substituir Von Blomberg dintre de poc temps.

El compromís apareix igualment

Ha començat a tremolar

El famós pont, que a tres-cents metres al damunt de les cataractes del Niàgara uneix els Estats Units amb el Canadà. Actualment, sota la pressió creixent d'una acumulació de glaç, el pont ha començat a tremolar i amenaça de caure (G. P.)

Han triomfat els extremistes del nazisme

Nova fase de tensió europea

Budapest, 5. — Per als cercles oficials i polítics els esdeveniments d'Alemanya representen un triomf dels extremistes del partit nazi. La concentració de poders militars a mans d'Hitler, la designació de Ribbentrop per a ocupar el càrrec de ministre d'Afers Estrangers donen l'orientació que seguirà la política alemanya ara. Ribbentrop és l'home del pacte antikomintern. No hi ha cap dubte que la política alemanya entrarà en una nova fase de tensió europea.

La grua més gran del món. La poseeixen les drassanes del Loire, a Saint Nazaire (França). La seva base té prop de 50 metres i la seva alçada gairebé la mateixa dimensió. El seu braç ultrapassa els 100 metres. Pot aixecar una massa de 250 tones. És, en el seu gènere, la màquina més potent del món. Les dues o tres de similars que existeixen a Amèrica són d'una potència semblant, però són fixes, mentre que aquest modern tità és mòbil. Una grua tan formidable dona a les drassanes del Loire el primer lloc entre els establiments de construcció naval de tot el món. Quan ha estat presa la fotografia que reproduïm —fa uns vuit dies—, la grua treballava en la nova fosa del cuirassat «Jean Bart». Les altres grues que es veuen tenen una potència de 8 i de 14 tones (Grafic Press)

***L'opinió anglesa demana que després de
les protestes verbals es passi a l'acció***

"Les dificultats amb què topa Mussolini a Abissínia i a Espanya poden provocar un cop desesperat", diu "Ce Soir"

MAGALZEMS ALEMANYS, E. U. s'ha tractat amb Alemanya i amb altres potències, perquè s'espera la contesta de Salamanca.

**L'aviació italiana bom-
bardejà ahir, a la tarda,
Vilanova i La Geltrú**

Un hidro facciós, abatut a Maó

sones fòrdes, cinc d'elles gravíssimes. Els mateixos «hidros» metallaren a l'altura del Prat, el guardacostes «Rafael», sense produir balxes a bord. La presència d'aquests avions, que no arribaren a la capital, motivà que es donés a Barcelona el senyal d'alarma.

AVUI NO S'HA PUBLICAT "SOLIDARIDAD OBRERA"

L'Administrador del nostre col·lectiu "Solidaridad Obrera", ens comunica que aquest diari ha deixat de publicar-se avui, per manca de paper al seu tiratge.

© A

Teatre Català de la Comèdi

Avui, nit, a les deu, donà a
a les cinc, i nit a les deu
l'obra de J. Navarro Costantella

VICTOR DAUR
pel seu genial cròndr Enri
Borras.

La funció de la tarda serà am
nitzada amb l'entremés

JUGAR A CASAT

El Consell Permanent convoca el Tercer Ple del Partit

CASAL CATALA DE

ESDEVENIMENT TEATRAL

ELS HIPOCRITES

Diumenge, 6 de febrer, a dos
quarts de cinc de la tarda

estres companys Juvé, Sotillos, A
glada, Busquets, Blai i Pintanel
Aquestes obres es representaran
al nostre Casal a profit de les sub
cripcions obertes per la Luita an
eixista. Tots els que vulguin co
ribuir-hi podran fer-ho tots els d
de 6 a 8 de la nit, tant en metàl
com en queviures i roba.

**CENTRE REPUBLICA DEL DRE
TRICTE IX**
No hauríem pogut celebrar

ATENEU REPUBLICA DE GRAC
Són pregats els familiars d
combatents consociats del nostre A
neu, a passar per aquesta Secre
cia amb la finalitat que propor

amonacen els seus enemics
dominaren i oprimiren Cat
vorn a Salamanca. Són les
les masses populars i enca
aliats i locals de Hitler i de

per VICTOR COLOMER
del
Per a comandes, a P. A. C.
Cooperativa

s, cultura.go

del nou Comitè Executiu de la Federació i per tal de portar la pràctica al pla de treball que han elaborat i que preparen la consideració dels delegats són pregats de no manca-ri.

J.E.R.E.C. del Casal «Francesc
cia, a l'assemblea general
dinària que es celebrarà el
dimarts, dia 8, a les deu de
lla,

Paul Robeson can

panya republican

republicans espanyols, els
dones espanyoles. Ha anunciat
cantarà a París, Anglaterra -
Units per a ajudar Espanya.

EL LLOC ON TOTS

na, d'Eschbach, informen
tida informació en la qual
que el cap dels serveis de
ganda de l'Espanya franqu
Berna ha sol·licitat per re
un mancomú de Waldau, el c
declarat a les autoritats que

ESTATALE

EL GOVERN DELS ESTATS UNITS CONDEMNA ELS BOMBARDEIGS DE LES POBLACIONS CIVILS

L'Administrador del nostre col·lectiu «Solidaridad Obrera», ens comunica que aquest diari ha deixat de publicar-se avui, per manca de paper al seu tiratge.

©A

«Urgeix la unitat proletària i antifeixista»

per **VICTOR COLOMER**, Membre del Comitè Executiu
del **P. S. U.**
Per a comandes, a **P. A. C. O. D.** — Publicacions Antifeixistes
Cooperativa Obrera de Distribució

*Espera trobar bona
acollida a Polònia*

Budapest, 5.—Abans de partir, l'anyada ha declarat: Valg a Valg amb el sentiment que una amica peren a altres amics.

EL LLOC ON TOTS
HAURIEN D'ESSER

Ginebra, 5. — El periódico de B
A. «Tugwacht», publica una
ia informació en la qual es d
e el cap dels serveis de po
nda de l'Espanya franquista

...a manicomul de Waldau, el qual
...elant a les autoritats que es
...derava «irresponsable».

Cent milions de pessetes, en diners i valors, entre les runes del Banc d'Espanya de Tero

PER A EVITAR UN COP D'ESTAT MILITAR

El cap de la Gestapo, per ordre de Hitler, delinquí el general von Frisch

"Poseu ti a aquests assassins!", demanen els laboristes de Chamberlain

Francesc Atonso triomfa a Londres

Londres, 5. — Dijous passat, dona un concert a la Sala Wigmore Hall, d'aquesta ciutat, el gran guitarrista català Francesc Atonso, Wigmore Hall és una de les Sales de Concert més importants de Londres i és freqüentada pel públic més intel·ligent i de més rànquia aristocràtica.

L'èxit que desvetlla l'anunci d'aquest concert, va atraure a més del públic habitual, tota la crítica musical i les celebritats musicals dels països estrangers que es trobaven a Londres.

VISITES AL CONSELLER DE GOVERNACIO I ASSISTENCIA SOCIAL

El conseller de Governació i Assistència Social senyor Antoni Maria Sbert ha rebut entre altres les visites següents:

EL MINISTRE DE TREBALL, SENYOR AGUADER, HA REBUT LA VISITA DEL CONSELLER VIDIELLA

El ministre de Treball i Assistència Social senyor Aguader ha rebut aquest matí la visita del conseller de Treball de la Generalitat de Catalunya, senyor Vidella. També visita al ministre una comissió de l'Ajuntament de Santander.

VISITA DEL PRESIDENT D'EUSCADI AL PALAU DE JUSTICIA

Aquest matí ha visitat l'Audència el President d'Euzkadi, senyor Aguirre, al qual acompanyava el conseller de Justícia de la Generalitat, senyor Vidella. El president d'Euzkadi ha estat rebut pel conseller de Justícia i el senyor Aguirre i acompanyants han pujat al despatx del President de l'Audència i han conversat uns moments amb ell.

APARICIO DE DOS CADAVERS EN AIGUES DEL PORT DE BARCELONA

Surant sobre les aigües, l'un d'ells el dia 1, l'altre davant l'estació Marítima, aparegueren aquest matí dos cadàvers que no han estat identificats fins ara.

PRORROGA PER A L'ADQUISICIO DE LA PATENT D'AUTOMOBIL

La Delegació d'Hisenda dona compte que ha estat prorrogat fins al dia 15 del mes que som, el període voluntari de cobrament per a l'adquisició de la patent d'automòbil corresponent al primer trimestre del 1938.

INSTRUCCIONS A LA FLOTA DE LA MEDITERRANEA

Londres, 5. — En la reunió ministerial celebrada avui s'ha tractat, segons sembla, de les instruccions que van a donar-se a la flota de la Mediterrània en virtut de l'acord conclent entre els governs francès, anglès i italià.

Londres, 5. — Sir Walter Citrine, secretari general de les Trade Unions, anuncia amb ocasió de la reunió del Consell nacional reunit a Londres, que havia dirigit una carta al primer ministre exposant-li la inquietud i l'horror que el moviment laborista sentia en presència dels terribles assassinats de dones i infants a les ciutats espanyoles. La carta es refereix especialment al recent bombardeig de Barcelona i esmenta l'acceptació, per part del ministre de Defensa de la República, senyor Prieto, de posar fi a les represalies. Demana al primer ministre que acabi amb aquests assassinats.

El Consell aprovà l'acció del secretari general i decidí pressionar el Govern per tal que actuï ràpidament amb vista a realitzar l'acord que aboleix el bombardeig aeri de les poblacions civils.

A continuació fou estudiada la situació de l'Extrem Orient, especialment l'organització del boicot individual a les mercaderies nipones pels consumidors. Fou nomenada una comissió encarregada d'estudiar els mitjans efectius i eficaços per a implantar el boicot.

Una altra contesta de Franco

Tres Junkers han bombardejat Alacant i han causat vint ferits

S'ha facilitat pel ministre de Defensa Nacional la següent nota: «A les 9 hores d'avui, tres aparells Junkers han volat sobre Alacant i han llançat una quarantena de bombes; després han desaparegut per Santa Pola en direcció Est. Han resultat vint persones ferides (hommes, dones i infants), entre els quals n'hi ha alguns en gravíssim estat. Un dels objectius perseguits pretentment pels avions agressors ha estat la central tèrmica de Rìligos de Levante, en la qual han produït danys de certa consideració, per tractar-se d'una societat de capital francès, l'esmentada Central té pintats sobre els torres de les seves torres, els colors de la bandera de França, la qual, a més, enveja allí profundament en diversos llocs.

El creuer angès "Newcastle", en servei d'exploració, ha fondejat aquest matí a la platja del Bogatell

Aquest matí ha fondejat davant la platja del Bogatell el creuer anglès "Newcastle", que navega en servei d'exploració. A penes fondeja desembarcà el comandant del vaixell i realitzà algunes gestions a Barcelona que es creu que tenen per objecte el prendre mesures per tal d'assegurar la navegació per dita zona. També es creu que aquestes gestions estan relacionades amb l'enfonsament del vaixell mercant "Alcira".

Un exemplar de "falangista"

FEU ASSASSINAR LA SEVA PROPIA MULLER, PER ESSER ESQUERRISTA

València, 5. — La vista de la causa contra Antoni Montalbà Jiménez, afiliat a Falanga Española, ha estat ajornada per haver-se suscitat el dubte al Tribunal competent era el de Tero, on s'havien desenvolupat els fets, per la qual cosa s'ha acordat sol·licitar el corresponent informe aclaratori.

S'acusa el falangista Montalbà Jiménez d'haver denunciat a Tero com a esquerristes moltes persones, entre les quals la seva pròpia esposa, a seu sobre i un germà polític, tots els quals foren afusellats pels facciosos. Amb motiu de les últimes operacions al sector de Tero i l'extrem mal parat l'assumpte, decidí passar-se a les nostres files, però fou reconegut i denunciat a la justícia de la República.

Polònia completament sotmesa al nazisme

Varsòvia, 5. — Per als cercles oficials, polonesos els esdeveniments d'Alemanya indiquen que els poders de Hitler són il·limitats i que el partit nacional-socialista té un poder tan extens com cap partit els hagués tingut fins ara.

L'esperança dels polonesos és que amb Ribbentrop a Afers Exteriors les relacions germano-poloneses seguiran el camí fàcil i amistós seguit d'un temps en aquesta part.

Tots els problemes pendents seran examinats de mutu acord, sense roscas, els quals podrien pertorbar una entesa cada dia més efectiva.

Noves expressions de condol a l'alcalde per les víctimes del doble bombardeig de diumenge passat.

L'alcalde, senyor Hilari Salvador, ha rebut un telegrama de condol al diumenge passat la ciutat de Barcelona i pel gran nombre de víctimes innocents que ocasiona, així com pels estralls causats.

SIS MALFACTORS DETINGUTS

Madrid, 5. — La policia ha detingut quatre feliçistes i dos ladregots. Se'ls trobaren joies, documents i banderes.

Londres, 5. — La notícia dels canvis sensacionals que s'han produït a Alemanya arriba massa tard per a que els comentaris als cercles polítics i diplomàtics de Londres. Aquests esdeveniments produeixen, però, sensació considerable a les redaccions londinenques. No s'aprecia exactament l'abast de les decisions del Führer, però es té el convenciment que la seva influència política en la qüestió internacional serà considerable.

A aquest propòsit es lamenta a Londres la substitució de von Neurath per Ribbentrop. El primer ha deixat a Londres, un record d'agradable simpatia.

En canvi von Ribbentrop ha fracassat sorollosament a Londres, on només ha aconseguit fer-se amics de quatre aristòcrates filo-germànics, amb els quals ha pres part a totes les maniobres de caràcter antidemocràtic que s'han produït a Londres durant aquest darrer any.

En general l'opinió de les Redaccions és que el caràcter dictatorial del règim hitleria va a entrar en una nova fase i s'accentuarà amb les mesures que es prendran. Per això causa gran inquietud el que ha succeït.

Hitler, tühler militar

La independència d'Austria, amenaçada

Viena, 5. — Els dirigents austríacs acullen les informacions de Berlín amb la major calma. El caràcter particularment delicat de les relacions austro-alemanyes aconsella als cercles competents una actitud d'expectació. Amb tot, hom percep en l'opinió pública austríaca els senyals evidents d'una inquietud, davant les conseqüències que podrien tenir per a l'Austria els esdeveniments de Berlín.

Atmosfera de guerra a Alemanya

Berlin, 5. — La consigna de l'Alemanya nazi, el dia d'avui, és: importància històrica de la reconstrucció de forces a mans del Führer. La vella metafísica de la ètica reapareix amb més vigoria que mai. Avui és un dia d'apologia de la guerra i dels edictes amplis, il·limitats del Tercer Reich.

Amb tona lírica la premsa subratlla avui la jornada d'ahir. «El secret polític del nacionalsocialisme — escriu l'òrgan del partit «Völkischer Beobachter» — és l'embrament de l'extraordinària potència de la nació. Una de les lleis bàsiques del nacionalsocialisme és la mobilització de totes les energies del poble germà i reunir-les per a dirigir-les vers una finalitat. Aquestes mesures són l'expressió d'un desenvolupament, mètode i orgànica.

S'ha reunit, inesperadament, el Govern britànic

Ha tractat de la situació a la Mediterrània i Alemanya

Londres, 5. — Aquest matí s'ha reunit, inesperadament, el Consell de ministres. La reunió s'ha celebrat al Foreign Office. Hom creu que ha tingut per objecte examinar els resultats dels esdeveniments de la Mediterrània, i, principalment, el torpedinament de l'«Alcira».

A la reunió han assistit John Simon, Anthony Eden, lord Ellsman, McDonald, Duff Cooper i sir Thomas Inskip. No ha estat present, en canvi, el primer ministre, sir Neville Chamberlain, degut al fet que és absent de Londres.

S'afirma que en la reunió els ministres examinaren també la situació alemanya, en allò que afecta a la Gran Bretanya.

Mentre s'efectuava la reunió, l'encarregat d'Afers alemanys, Voermann, estigué al Foreign Office.

MOLT AMIC DE HITLER I INTIM DE MUSSOLINI

Berlin, 5. — S'assegura que el nou ambaixador del Reich a Roma, serà Hans Frank, ministre alemany, de 38 anys d'edat i un dels amics més íntims i simpàtics de Hitler.

Frank és a més, íntim amic de Mussolini. Frank presideix l'Acadèmia de Dret alemany, i ha romàs moltes temporades a Itàlia.

FELICITACIO TRE ASSASSINS

Roma, 5. — Mussolini ha telegrafiat Hitler felicitant-lo per haver assumit el comandament de totes les forces armades del Reich.

HAN ESTAT LLIURADES AL CAP DE L'EXERCIT DE LLEVANT

Tero, 5. — Han començat les obres de desmunament del destruït edifici del Banc d'Espanya, que com gairebé tots els edificis d'aquesta població, apareixen completament en runes a conseqüència del bombardeig de l'aviació facciosa que seguí a l'ocupació de la ciutat per les tropes republicanes.

En realitzar els primers treballs, alguns obrers han trobat diner i valors per una quantitat que sobrepassa els cent milions de pessetes. S'han trobat, a més, molts valors en bitllets legítims del Banc d'Espanya, sense estampillar, i una altra gran quantitat de bitllets estampillats; i la resta en valors: Deute Interior, Telefònics, Petrols i una quantitat molt aproximada a un milió del Deute Exterior.

Tot el diner i els valors han estat posats a disposició del cap de l'Exèrcit de Llevant per al seu lliurament a la Caixa de Reparacions o a quí procedeixi.

Uns quants llibres d'interès actualíssim

"COM FAIG UN CURS COMENTANT LA HISTORIA DE LA CULTURA", per J. Lleonor

Dintre la col·lecció «Aspectes de l'Activitat Catalana», que ha iniciat el Comissariat de Propaganda de la Generalitat de Catalunya, es publica aquest interessantíssim opuscle en el qual el poeta i assagista Josep Lleonor explica les característiques del curs que dona a l'Escola del Treball.

Lleonor, presenta en aquest curs l'escenari de la història de la Cultura, quan l'home encara no hi era, o sigui les evolucions del nostre planeta des de l'estat de nebulosa fins al final de l'era terciària, la formació de terra, mar i atmosfera de la vida animal i vegetal que s'hi desenvolupava.

I, contra allò que podria suposar el nostre lector, aquesta matèria que tracta Lleonor, no és cap matèria àrida. Ell sap fer-la suggestiva per mitjà de comparances pousades totes en els terrenys de la bellesa i de la poesia.

Al final, Lleonor dona unes quantes dades respecte l'organització funcional de l'«Escola del Treball», que arrodonen l'interès del opuscle.

"LA UNIVERSITAT DE CATALUNYA", per Josep Navarro Costabella

Dintre la mateixa col·lecció d'«Aspectes de l'Activitat Catalana», Navarro Costabella, ha publicat aquesta obra a la qual, la concentració i la brevetat, no lleven pas un interès passionant per tots els catalans que saben quin és el paper que té la Universitat en el nostre desenvolupament nacional.

J. Navarro Costabella surt el pas de possibles crítiques i diu que ell no s'ha proposat pas fer obra erudita. Nosaltres ens atrevim a dir que és preferible. Relatiu a la Universitat de Catalunya, abunda en diversos aspectes.

Allò que hi mancava, però, és precisament allò que ha volgut fer Navarro Costabella: un treball simple que compendís tota la història de la nostra institució docent i relatés totes les vicissituds i totes les lluites sostingudes per tal d'infondre'l un règim d'esperit nacional.

Tots els catalans llegiran amb fervor l'obra del nostre company, Navarro Costabella.

"YO HE CREIDO EN FRANCO", per Francisco González Ruiz

Ja comencen a abundar els testimonis de primera mà, nassos, sobre la vida de Franco, l'autor de l'obra «Yo he creído en Franco». Ruiz, ex-governador polític, González i Ruiz comença per explicar rodonament que ell va anar a l'Espanya rebel per gust, car creia que Franco podia regenerar el país. Però, no endavant, publicà el seu llibre: «Proceso de una gran delusió».

L'home es va convèncer aviat que el moviment franquista no és pas una obra, política, sinó l'actuació d'una partida de bàndols, al servei d'interessos estrangers.

I tot això ho conta en aquest llibre. Ho conta amb un estil viu, que no deixa cap mena de dubte respecte a la veracitat del testimoni.

Un fascicle del Comissariat de Guerra de la Divisió 31

Hem rebut un fascicle editat pel Comissariat de Guerra de la 31 Divisió, amb motiu de l'Exposició que, aviat inaugurarà a Barcelona, per tal de donar a conèixer l'obra realitzada per l'element Comissariat.

Es tracta d'un fascicle, encara que reduït, interessant d'alí més, tant pel seu contingut en els diversos aspectes militars i culturals, com per l'obra realitzada en pro del millorament del nostre Exèrcit.

Felicitem els redactors del fascicle esmentat i els desitgem el màxim èxit en la continuació de l'obra que es porta a terme.

HA MORT EL PARE D'AMBROSI CARRION

Victima d'una curta i tràgica malaltia, ha mort a la nostra ciutat el pare del doctor Ambrosi Carrion, secretari general del Districte Universitari i cap de la Secretaria Unica de Segon Ensenyament.

Home d'extrema rectitud, treballador, en el transcurs de la seva vida sabe guanyar-se grans afectes.

L'enterrament del senyor Angel Carrion tindrà lloc ahir al matí. A la presència del dol figuraven el fill del difunt, amb els parents més pròxims, i el rector de la Universitat Autònoma de Barcelona, doctor Bosc Gimpera.

En el fúnebre seguí, veritable manifestació de simpatia pel doctor Carrion i el seu plorat pare, pogueren veure-hi d'astoradíssimes representacions del nostre món docent, intel·lectual i polític.

Repos en pau el senyor Angel Carrion i en nom de tots els seus familiars, rebí el seu fill el testimoniatge del nostre més sentit condol.

L'Alemanya nazi tritura Austria

¿Aconseguirà l'energia de Schuschnigg evitar l'anexió del seu país a Alemanya?

MALGRAT EL GLAÇ

Malgrat el fred que ha recobert el Moscovia d'una espessa capa de glaç, l'Empresa dels Treballs Submarins procedeix a la instal·lació de les canalitzacions d'aigua i de gas al fons del riu. Els escafandrers continuen la seva tasca, sense tenir en compte els rigors de la temperatura (U.)

Hem fa consideracions davant la intervenció en la vida social i política d'Austria per part dels nazis alemanys. El recent descobriment d'un important centre de propaganda hitleriana evidencia aquestes maneres, que van més lluny d'una simple hegemonia econòmica, una anexió que reforçaria la potència d'Alemanya i obria la comunicació amb altres països que avui assaguen coqueteigs amb les nacions totalitàries.

La detenció a Viena, —escrivi un comentarista— de l'enginyer Taus, l'licenciat del capità Leopold, cap director dels nazis austríacs, ha provocat a Austria una gravíssima agitació. Aquesta detenció, que ha estat seguida d'una sèrie d'escorcolls, ha permès a la Policia federal apoderar-se de documents que

posen de manifest fins on arriben les ambicions de Hitler.

El canceller catòlic Schuschnigg no hauria pres la responsabilitat d'empresonar a dels dirigents de la Casa Pöck, si no hagués vist amb això l'única intja possible de trencar immediatament els fils de la conspiració nazi. El Front Patriòtic que sosté el canceller té entre els seus membres molts partidaris que desitgen la lluita oberta contra el nazisme, però abundeja els qui preconitzen aquestes doctrines. En cas de lluita, ¿fins a quin punt romandria fidel l'aparell estatal?

L'experiència espanyola demostra que l'única manera d'enfrontar la sedició reaccionària és armar el poble. Però a Austria els governants, des de Dollfuss a Schuschnigg, han

obert un abisme de sang entre ells i el poble. Les canonades de febrer del 1934 no es dispararen únicament contra les cases del poble, que simbolitzaven la llibertat del moviment obrer i la idea mateixa de la independència austríaca. Perquè l'ajut del poble, els cristiano-socials cercaren ajut en Mussolini i procuraren viure el millor possible. Durant quasi tres anys ha semblat que la independència d'Austria fos un dels postulats de la política exterior de Mussolini. La política exterior del dictador italià ja se sap que no té punts fermes ni directrius fonamentals. Avui, les brigades mobilitzades el juliol del 1934 per a muntar guàrdia al Brennero, en defensa de la integritat territorial d'Austria, estan aprenent el pas de l'oca com per a testimo-

niar, aduuc amb signes externs, que Mussolini ha venut Austria a Hitler i aduuc la mateixa Italia. Combatut pel poble, abandonat per Mussolini el feixisme catòlic de Viena, navega en pessalles agües. Els nazis sabent això, consideren la presa fàcil i empenyen l'agitació interior a fons, dirigida per la Casa Focke de Munic.

El pla del pan-germanisme a Austria, actualment conduïx a una conquesta per via interna i insurreccional. Després d'aconseguida la independència d'Austria es convertiria, com la de Danzig, en una mentida convencional per a ús de la diplomàcia.

Als centres polítics europeus es té la impressió que Alemanya està perfectament decidida a posar les seves cartes damunt la taula. Von

Papen, ambaixador extraordinari del III Reich a Viena, ha demanat al President de la República, Miklas, la dimissió del seu canceller i l'organització d'un plebiscit.

Però, per complicada com és, la situació d'Austria, no és desesperada. Tot pot variar amb la unió del poble, és cosa segura, entorn d'homages, no compromesos en la següent repressió de febrer del 1934. Un Govern així constituït trobaria la seva totalitat de Viena sempre democràtica, i el 60 per cent de les masses camperoles catòliques que saben que l'anexió a l'Alemanya hitleriana comportaria la destrucció del país i l'augment de la persecució religiosa.

Del meu bloc de guerra

LA FACCIÓ I ELS SEUS 500.000 COMBATENTS

Si l'activitat guerrera es va descaïent com fins ara, gairebé que ja podem avançar que el desenllaç d'aquesta sagrant aventura és un fet que comença a perfil·lar-se. Els pocs diaris que per miracle ens arriben, ens parlen d'una altra descomposició que es manifesta a la veraguada de Franco i fins i tot una reproduïxen prospectes que amb caràcter clandestí circulen per l'interior de la zona enemiga.

Naturalment, però, que hi haurà un creixement de la facció i dels seus 500.000 combatents, com a exemple de disciplina, davant de tota la companyia.

Doncs bé, des d'aquell dia que estan arribant a les nostres trinxeres grups de cinc i sis, excepte aïr que en varen arribar onze.

Anit ens va arribar un noi de Tudela (Navarra). És de la lleua del 1937 i ja porta en el seu haver tota la campanya del Nord, junt amb els moros i italians. Els feixistes el van localitzar quan saltava les nostres xarxes ferrades i l'originà una petita persecució. En arribar nostres, li donà la terra una glopada de sang. El noi és tuberculós; feta quatre dies que havia sortit de l'hospital, però fou considerat útil.

Un altre detall que posa a prova la voluntat de voler passar-se a nosaltres:

Un soldat de cavalleria deia en camp facciós i un parell de marrecs; sap que per passar-se a nosaltres, calia donar la dona. No obstant, lligat amb una corda, travessa el riu Tago, que en aquells temps baixa creixentíssim. Portava fusell i el sarró ple de bales explosives.

S'assabentà que som catalans i ens abraçà. Ens digué que havia treballat a Barcelona, en una casa "embottida del carrer del Bruc, 160.

Tots coincidíem en la desfeita facciosa, la decepció que ha causat la caiguda de Terol. No fa pas gaires dies que hem rectificat notablement les nostres línies. Els minyons d'una Brigada catalana han ocupat noves posicions a El Lontazo, davant de Sacedorbo. Amb aquest motiu, l'enemic, que ja es comença a veure impotent, únicament es dedica a llançar-nos tònics d'obusos i trets de morter, per veure si les abandonem, però han fet tard. Els nostres enginyers, a força de pic i pala, han convertit aquelles posicions de Guadalupe en inexpugnables.

Ahí al matí vaig ésser-hi i els vaig ensenyar «La Vos del Combatent», que porta el comunicat de guerra amb la nostra ocupació. No cal dir que amb tot i la metralla que plou allí damunt, estan animadíssims.

Molt s'ha parlat de l'actual Esercit de Franco, puix que mentre uns afirmaven que tenia una acumulació d'homes capaç per a aguantar les tres ofensives que tenia projectades a Aragó, Guadalupe i Toledo, les dades que ens arriben a nosaltres ens demostren que aquell no ascendia a la suma de 500.000 soldats.

Farem, doncs, un breu resum: ALEMANYA. — Xifra aproximada: 20.000. En aquesta quantitat hi ha compresos els qui tenen cura de la DECA, dels serps antitancs, antiaer, transmissions, radio-ecollits, espionatge, contraespionatge, caps, instructors militars i altres pocs que nodreixen les brigades de xoc i que foren desfilats al Jarama.

LEGIO ESTRANGERA. — Aquesta compta amb uns 1.000 anglesos, 2.000 francesos de les «Creus de Foca» i legionaris, amb un total de

grups de tres o quatre a la vegada, i ja no són únicament mobilitzats forçosa, sinó que també falangistes, requetes i legionaris.

El mateix dia de Reis, tota una secció composta d'onze soldats i un caporal abandonaren les seves posicions a mitja tarda, camí de les nostres. S'emportaren el sergent a la força i l'armament. A la nit, la unitat a què pertanyien els evadits ja fou treia de la primera línia i fins i tot es varen realitzar uns quants afusellaments, com a exemple de disciplina, davant de tota la companyia.

Doncs bé, des d'aquell dia que estan arribant a les nostres trinxeres grups de cinc i sis, excepte aïr que en varen arribar onze.

Anit ens va arribar un noi de Tudela (Navarra). És de la lleua del 1937 i ja porta en el seu haver tota la campanya del Nord, junt amb els moros i italians. Els feixistes el van localitzar quan saltava les nostres xarxes ferrades i l'originà una petita persecució. En arribar nostres, li donà la terra una glopada de sang. El noi és tuberculós; feta quatre dies que havia sortit de l'hospital, però fou considerat útil.

Un altre detall que posa a prova la voluntat de voler passar-se a nosaltres:

Un soldat de cavalleria deia en camp facciós i un parell de marrecs; sap que per passar-se a nosaltres, calia donar la dona. No obstant, lligat amb una corda, travessa el riu Tago, que en aquells temps baixa creixentíssim. Portava fusell i el sarró ple de bales explosives.

S'assabentà que som catalans i ens abraçà. Ens digué que havia treballat a Barcelona, en una casa "embottida del carrer del Bruc, 160.

Tots coincidíem en la desfeita facciosa, la decepció que ha causat la caiguda de Terol. No fa pas gaires dies que hem rectificat notablement les nostres línies. Els minyons d'una Brigada catalana han ocupat noves posicions a El Lontazo, davant de Sacedorbo. Amb aquest motiu, l'enemic, que ja es comença a veure impotent, únicament es dedica a llançar-nos tònics d'obusos i trets de morter, per veure si les abandonem, però han fet tard. Els nostres enginyers, a força de pic i pala, han convertit aquelles posicions de Guadalupe en inexpugnables.

Ahí al matí vaig ésser-hi i els vaig ensenyar «La Vos del Combatent», que porta el comunicat de guerra amb la nostra ocupació. No cal dir que amb tot i la metralla que plou allí damunt, estan animadíssims.

Molt s'ha parlat de l'actual Esercit de Franco, puix que mentre uns afirmaven que tenia una acumulació d'homes capaç per a aguantar les tres ofensives que tenia projectades a Aragó, Guadalupe i Toledo, les dades que ens arriben a nosaltres ens demostren que aquell no ascendia a la suma de 500.000 soldats.

Farem, doncs, un breu resum: ALEMANYA. — Xifra aproximada: 20.000. En aquesta quantitat hi ha compresos els qui tenen cura de la DECA, dels serps antitancs, antiaer, transmissions, radio-ecollits, espionatge, contraespionatge, caps, instructors militars i altres pocs que nodreixen les brigades de xoc i que foren desfilats al Jarama.

LEGIO ESTRANGERA. — Aquesta compta amb uns 1.000 anglesos, 2.000 francesos de les «Creus de Foca» i legionaris, amb un total de

quinze banderes de mil homes cada una. Ara, que la veritable Legió de Mil·lans Astray ha estat proscrita, puix que existeix un 40 per cent de voluntariat espanyol, és a dir, soldats les lletres dels quals han estat cridades i per a no cobrar dos rals diaris s'enrolen al Terc perquè ho paguen a tres pessetes diàries.

FORCES DE XOC. — Per als atacs de gran atòmiques, o bé aquelles defensives desesperades, Legió estrangera i moros formen unes Brigades de xoc; però crueses ja es cassegen i els moros béllament han fracassat molt, puix que, malgrat d'ésser la millor força de tropa, cal tenir en compte que amb les olives estal·lades —planejades pels alemanys— han anat a la fantàstica quantitat de 70.000 moros entre morts, ferits i evacuats.

REQUETES. — En total, són uns 80.000. A primera línia hi ha els de més de 18 anys i en camps d'instrucció els de menys. Cal tenir en compte que els joves de ciutat (dependents, obrers o fabricants) són incorporats a les unitats de requetes, i els de camp, als falangistes (autèntics feixistes).

FALANGISTES. — Són uns 45.000. Voluntaris, únicament 10 per cent; els altres, mobilitzats forçosa.

ITALIANS. — Els italians ja tenen una organització estrictament autònoma. Actualment deu haver-hi uns 120.000 italians enquadrats en quatre Cosos d'Exèrcit, amb el seu material de transport, de guerra, sanitari, d'intendència, d'aviació, comandaments, etc. A més, existeix la

Divisió «Sagets Negres» que està repartida en diverses Brigades («Sagets Blancs», «Flames Verdes», etc.) i estan nodrides de veritable voluntariat feixista italià. Les «Sagets» han tingut quantioses baixes i per a poder completar els quadres han estat substituïts per soldats espanyols. Això ja que avui aquestes Brigades tinguin més un altre mltz que italià. En conjunt, les «Sagets» consisten d'uns 30.000.

Heus ací, doncs, una prova pal·lida del veritable nacionalisme dels «nacionalistes» —de nacionalisme italià, naturalment—, i el per què del veritable desengany que comencen a sofrir els veritables falangistes i requetes, que sense adonar-se'n, amb la sola idea de vèncer, han lliurat Espanya al Duce.

J. LORENZO-MILAN

Front del Centre, gener 1938.

La veritable retirada de voluntaris

Roma, 5. — Ha arribat a Nàpols el vaixell hospital «Gordischa», el qual porta a bord 700 legionaris italians ferits, evacuats dels camps de batalla d'Espanya.

En socors de l'expedició Papanin

Han estat tramesos avions bimotors de tipus ràpid

Moscou, 4. — El major Kazanov, que pilotarà un dels avions tramesos per tal d'auxiliar l'expedició Papanin, explica en el «Moscow Daily News» els motius pels quals s'utilitzaran, per a aquesta expedició, avions bimotors. Kazanov posa de relleu que el temps és particularment desfavorable a les regions polars, on la baixa nebulositat i l'escassa visibilitat fa que els avions disposin només de comptades ocasions per a volar, i encara, quan poden fer-ho, per un espai molt curt de temps.

Per aquests motius, s'empraràn avions no tan sols ràpids, sinó que puguin remuntar-se molt enlaire per tal de volar per damunt de les núvols. Els avions s'orientaran per mitjà de la radiotelegrafia.

A bord del «Talmayr» s'ha embarcat un ràdio-far, que s'instal·larà al Spitzberg o a l'illa de Jan Mayen, segons el punt que s'escollirà per a instal·lar la base de l'expedició.

Li han ordenat que vagi a dormir!

Si Franco fos intel·ligent no li hauria prohibit l'ús de la ràdio, li hauria fomentat aquesta afició. El mitjà de treure's competidors no ha estat mai evitar-los el ridícol.

Des rivals tenia: Garcia Sanchez i el cap de l'Estat. «Federiquito» se'n anà a l'altre món provisionalment perquè «el general» —al llavors— en cada comentari li tocava la Marina i l'exèrcit de terra. Els entorçats li servien per a no consentir que ningú més que ell explotés allí el verb «participi no li esquivés».

Franco acaba de derrotar-lo... en aparència. Realment, aquesta ofensiva també li va a sortir malament. L'altre ha demostrat que maneja les ones. Són la seva veritable vocació. I ha fet amb elles prodigis.

Una ràdio qualsevol transmet la materialitat de la paraula. Ràdio Sevilla feia percebre també l'esperit, l'ale que l'anima. Si la conquesta de la elència no fou fluixa, la genialitat de l'Intusuri resulta fac fèria que que deixa es:nefate. Gràcies al seu perfeccionament, quau el es posava al micròfon, els antípodes apreciaven cada nit els graus exactes de la seva inspiració.

Tots els periòdics sevillans li dediquen grans titulars. I si no tots, alguns d'ells s'engleixen fotografies amb els seus corresponsals. Almenys, quatre SI. A Sevilla l'acomoden millor que a Salamanca, que és on l'han acomiadat. Però és que «en Sevilla està el amor».

«El hombre que asesinó», que és un altre títol teatral de moltes representacions.

A part d'aquest pur sentimentalisme, el que lamenten a cada Redacció són les quantilles que la impremta reclama per a substituir les extenses «charlas». Segurament que repetixen allò que algunes vidues diuen des dels fons del seu desconsol: «Deixà un buit difícil d'emplenar».

Perquè hi ha poca gent capaç de tant originalitat diària. Encara que el més substancial se li reservés per a contar-lo i recantar-lo a soles. El parlar d'insensat i embriac sap ésser discret i mantenir-se ferm quan convé al seu patriotisme.

Ara li ordenen anar al llit. L'atmosfera s'ha llurrit, al fi, de l'estupe de la seva llengua. Ja no creuaran l'èter barafades de bordell i de crim.

«Buens noches, señores»

A. P.

UN OFICI PERILLOS

Durant els dies passats, i a conseqüència dels múltiples temporals que s'han registrat als voltants de Londres, un dels oficis que han tingut més feina ha estat el dels teletipistes, que han hagut d'aparar les destrosses greus ocasionades a les torres de les telegrafes i les xarxes. Un d'aquests operaris, molt conegut, és el telegrafista G. Aldington, car porta ja més de trenta anys de pràctiques en aquest perillós ofici. Vegeu-lo en la nostra fotografia quan, acompanyat pel seu ajudant, restaura la torre de l'església de Sant Andria a Gar i Lane, que havia estat enderrocada per un llamp.

(Keystone)

Mentre l'executen...

Aquesta multitud s'ha reunit a fora la presó d'Exeter (Anglaterra), per assistir a un espectacle que, la veritat, no té res de suggestiu. Es tracta de l'execució de Mrs. Charlotte Bryant, de vint-i-nou anys d'edat i mare de cinc infants, condemnada a mort per haver assassinat el seu marit per mitjà de l'arsenic. A l'albada de l'execució es reuniren als voltants de la presó d'Exeter milers de persones: tanta, que fou necessari tancar el tràfic a les carreteres veïnes (K.)

Arribarà Anglaterra a bloquejar Mallorca?

Londres, 5. — S'assabena que l'Almirallat, per tal d'evitar nous incidents a la Mediterrània, pensaria a bloquejar l'illa de Mallorca. Als cercles militars es diu que ja s'ha portat a terme un vaixell portaavions a algunes de Mallorca per tal d'impedir que els avions francesos d'aquella base poguessin sortir a agredir els vaixells mercantils estrangers que naveguesin en alta mar al llarg de les aigües territorials espanyoles.